

©Documentul a fost pus la dispoziție cu sprijinul Consiliului Superior al Magistraturii din România (www.csm1909.ro) și al Institutului European din România” (www.ier.ro). Permișiunea de a republica această traducere a fost acordată exclusiv în scopul includerii sale în baza de date HUDOC.

©The document was made available with the support of the Superior Council of Magistracy of Romania (www.csm1909.ro) and the European Institute of Romania (www.ier.ro). Permission to re-publish this translation has been granted for the sole purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.

CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI
SECȚIA A TREIA

HOTĂRÂREA
din 9 iulie 2013
În cauza Sică împotriva României
(Cererea nr. 12036/05)
Strasbourg

Hotărârea devine definitivă în condițiile prevăzute la art. 44 § 2 din Convenție. Aceasta poate suferi modificări de formă.

În cauza Sică împotriva României,
Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a treia), reunită într-o cameră compusă din Josep Casadevall, președinte, Alvina Gyulumyan, Corneliu Bîrsan, Nona Tsotsoria, Kristina Pardalos, Johannes Silvis, Valeriu Grițco, judecători, și Santiago Quesada, grefier de secție,
după ce a deliberat în camera de consiliu, la 18 iunie 2013,
pronunță prezenta hotărâre, adoptată la aceeași dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află cererea nr. 12036/05 îndreptată împotriva României, prin care un resortisant al acestui stat, domnul Auraș Sică („reclamantul”), a sesizat Curtea la 28 martie 2005, în temeiul art. 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale („Convenția”).

2. Reclamantul care a beneficiat de asistență judiciară, a fost reprezentat de Andrei Grigoriu, avocat în București. Guvernul român („Guvernul”) a fost reprezentat de agentul guvernamental, doamna Catrinel Brumar, din cadrul Ministerului Afacerilor Externe.

3. Reclamantul susține, în special, că a fost condamnat penal de instanțele naționale, pe baza declarațiilor unor martori, pe care nu a avut niciodată ocazia să-i interogheze.

4. La 10 aprilie 2012, cererea a fost comunicată Guvernului. În conformitate cu art. 29 § 1 din Convenție, s-a hotărât, de asemenea, că admisibilitatea și fondul cauzei vor fi examinate împreună de către cameră.

ÎN FAPT

I. **Circumstanțele cauzei**

5. Reclamantul s-a născut în 1981 și locuiește în București.

A. Interpelarea reclamantului

1. Versiunea reclamantului

6. La 23 octombrie 2003, reclamantul i-a cerut lui R. să îi procure droguri pentru consum. După ce a cumpărat două doze, pe care le-au consumat împreună, R. i-a propus reclamantului să îl însoțească la întâlnirea cu o prietenă, G.S., care îi datora bani. Reclamantul l-a însoțit pe R. la întâlnire.

7. După ce a primit banii de la G.S., R i-a propus reclamantului să meargă împreună să cumpere droguri. Fiul minor al lui R., G.S. și prietenul acesteia din urmă, S.D., i-ar fi însoțit pe aceștia. Ajunși în fața clădirii vânzătorului, R. și S.D. au plecat împreună să cumpere droguri, în vreme ce reclamantul îi aștepta în fața clădirii. G.S. și fiul lui R. ar fi rămas în taxi-ul care îi adusese. După ce s-au întors cu marfa, S.D. și R. i-au cerut reclamantului să meargă spre taxi, în timp ce ei mergeau în altă direcție. Reclamantul a constatat că o mașină a jandarmeriei staționa în apropierea taxi-ului.

8. În timp ce se apropia de mașina lângă care se afla G.S., reclamantul a fost interpellat de agenți de poliție. G.S. a început să vorbească cu polițiștii și, conform reclamantului, păreau că se cunosc. A apărut și S.D. și a început să discute cu agenții de poliție. R. nu s-a mai întors.

9. Reclamantul precizează că nu a fost supus unei percheziții corporale după interpellare și că a fost transportat la sediul poliției, unde a trebuit să prezinte obiectele personale. Printre obiectele personale, ar fi existat o fiolă goală, cu urme de heroină, care era destinată consumului propriu. Ulterior, acesta ar fi fost mutat în altă cameră, unde se aflau ziarști care l-au interogat cu privire la traficul de droguri. Pe o masă lângă reclamant, ar fi fost expuse obiectele sale personale, precum și trei pliculețe care conțineau o pudră albicioasă.

2. Versiunea reținută în hotărârile judecătorești

10. G.S. era consumatoare de droguri și cumpăra droguri de la reclamant de aproximativ un an. În seara zilei de 23 octombrie 2003, G.S. l-a sunat pe reclamant pentru a-i procura trei doze de heroină. Au stabilit un loc de întâlnire. În timp ce G.S., însoțită de S.D., îl aștepta pe reclamant să îi aducă marfa, G.S. a constatat prezența unei patrule de poliție în zonă. Aceasta l-a denunțat pe reclamant agenților de poliție ca fiind vânzător de droguri. Agenții l-au interpellat pe reclamant la sosirea acestuia.

11. Agenții de poliție au întocmit un proces-verbal privind interpellarea. Procesul verbal menționa faptul că, atunci când se afla în patulă, echipajul a fost oprit de G.S., care i-ar fi informat că trebuia să se întâlnească cu reclamantul pentru a cumpăra trei doze de heroină, dar că se hotărâse să îl denunțe pe acesta din urmă. Agenții de poliție au decis să interpeleze persoana în cauză atunci când se apropia de G.S. În urma unei percheziții, ar fi găsit asupra reclamantului trei pliculețe de plastic ce conțineau o substanță de culoare cenușie. S-a menționat că martorul S.D. era prezent în timpul acestei operațiuni. Acest proces-verbal a fost semnat de G.S. în calitate de „denunțătoare”, de S.D. în calitate de martor și de cei șapte agenți de poliție care participaseră la operațiune. Semnătura reclamantului nu figurează în procesul-verbal și nu se menționează nimic cu privire la un eventual refuz din partea acestuia de a semna.

B. Cercetarea penală în cauză

12. La 23 octombrie 2003, reclamantul, G.S. și S.D. au fost trimiși la sediul poliției judiciare („poliția”) unde au fost interogați.

13. Reclamantul a declarat că a mers acasă la R. și că au plecat împreună să se întâlnească cu G.S. Reclamantul a negat implicarea sa în vânzarea de droguri și a menționat că a auzit-o pe G.S. vorbind cu polițiștii, că aceasta ar fi intenționat să îl denunțe pe R., dar că, având în vedere că acesta nu s-a mai întors și polițiștii i-au reproșat că i-a făcut să aștepte degeaba, aceasta s-a hotărât să îl indice pe el drept furnizor.

14. G.S. a precizat că ea cumpăra cu regularitate droguri de la reclamant și a menționat numărul de telefon la care îl contacta. Aceasta a declarat că s-a hotărât să nu mai consume droguri și, în acest scop, a decis să îl denunțe pe reclamant, care era furnizorul ei. Cu trei săptămâni înainte, aceasta s-a autodenunțat și, în acest context, l-a denunțat și pe reclamant. A explicat în continuare că, în seara zilei de 23 octombrie 2003, atunci când era cu reclamantul, care trebuia să îi vândă trei doze de heroină, aceasta a remarcat întâmplător patru persoane, cărora le-a făcut semn să se apropie. Aceștia din urmă s-au apropiat, s-au prezentat ca fiind agenți de poliție și le-au cerut lui G.S. și reclamantului să își decline identitatea, înainte ca aceasta să vorbească cu reclamantul. Apoi, aceasta a fost martora percheziției corporale asupra reclamantului, în cursul căreia au fost găsite trei doze de heroină. O altă persoană ar fi fost martor al faptelor și, ulterior, au fost duși toți la sediul poliției.

15. S.D. a declarat că era în trecere prin zona în care a observat că patru agenți de poliție interpelaseră un bărbat și o femeie. La cererea agenților de poliție, acesta a acceptat să fie martor al percheziției asupra reclamantului, în cursul căreia au fost găsite trei doze de praf. Acesta a declarat că nu îl cunoștea pe reclamant.

16. La 24 octombrie 2003, Parchetul de pe lângă Tribunalul București („parchetul”) s-a sesizat în această cauză și a început urmărirea penală împotriva reclamantului pentru acuzațiile de trafic de droguri și deținere de droguri pentru consum propriu, infracțiuni pedepsite de art. 2 alin. (1) și (2) și art. 4 din Legea nr. 143/2000 privind combaterea traficului și consumului ilicit de droguri („Legea nr. 143/2000”). Parchetul i-a interogat pe reclamant, pe G.S. și S.D. în aceeași zi.

17. Reclamantul, asistat de un avocat numit din oficiu, a prezentat faptele astfel cum au fost descrise anterior (supra, pct. 6-8). Acesta a negat că dozele de heroină au fost găsite asupra lui și a menționat că un agent de poliție i le arătase la sediul poliției. Reclamantul a adăugat că o cunoștea pe G.S. din vedere de două sau trei luni și o văzuse la R. Acesta a recunoscut că este consumator de droguri.

18. G.S. a declarat că îl denunțase deja pe reclamant cu aproximativ trei săptămâni înainte, la serviciul antidrog al poliției, și că flagrantul pe care l-au organizat împreună nu a fost finalizat, pe motiv că reclamantul observase agenții de poliție. Ulterior, reclamantul a aflat că o altă persoană, F.P., îl denunțase la poliție și nu mai bănuia că G.S. a vrut să îl denunțe. În seara zilei de 23 octombrie 2003, aceasta trebuia să se întâlnească cu reclamantul pentru a cumpăra trei doze de droguri. În timp ce aștepta, aceasta a văzut trecând o mașină de poliție și s-a hotărât pe loc să îl denunțe pe reclamant. Atunci când reclamantul s-a apropiat de ea, aceasta le-a făcut semn agenților de poliție, așa cum stabiliseră, și anume trecându-și mâna prin păr. Ea a menționat că, în timpul percheziției, reclamantul a declarat că a primit bani de la G.S. pentru a-i cumpăra droguri și că reclamantul avea doisprezece-paisprezece clienți cărora le furniza droguri.

19. S.D. a declarat parchetului că G.S. era iubita lui și că, în ajun, o însoțise să cumpere droguri de la reclamant. Acesta a menționat, de asemenea, că o echipă de poliție era în trecere în zonă și G.S. se hotărâse să îl denunțe pe reclamant.

20. Un raport de expertiză a concluzionat că substanța găsită asupra reclamantului era heroină.

21. În urma rechizitoriului din 16 ianuarie 2004, pe baza declarațiilor date de G.S., S.D. și de reclamant, a procesului-verbal privind interpelarea (supra, pct. 11), a proceselor-verbale de verificare a antecedentelor penale ale celor trei persoane implicate și a concluziilor raportului de expertiză, parchetul a trimis reclamantul în judecată în fața Tribunalului București („tribunalul”) pentru trafic de droguri și deținere de droguri pentru consum propriu.

C. Procedura în fața instanțelor judecătorești

22. La 4 februarie 2004, tribunalul a suspendat cauza pentru ca reclamantul să-și poată angaja un avocat și pentru a-i fi comunicată o copie a rechizitoriului.

23. La 3 martie 2004, tribunalul a interogat reclamantul, care a negat că a săvârșit infracțiunea de trafic de droguri și a mărturisit că deținea droguri în vederea consumului propriu. A afirmat că nu a fost suspus unei percheziții corporale în timpul interpelării sale, că drogurile nu au fost găsite asupra lui și a descris faptele prezentate la pct. 9 de mai sus. A adăugat că nu o cunoștea personal pe G.S., că era prostituată și că, în opinia lui, aceasta îl denunțase pentru a-l proteja pe R.

24. În aceeași ședință, reclamantul a solicitat să fie audiați martorii acuzării și a declarat că nu mai avea probe de prezentat.

25. Martorii G.S. și S.D. au fost citați de mai multe ori să se înfățișeze pentru a depune mărturie în fața tribunalului, dar nu s-au prezentat la ședințe. Citațiile au fost înapoiate cu mențiunea „nu mai locuiesc la adresă”. Tribunalul a emis mandate de aducere pe numele acestora, dar organele care trebuiau să asigure prezentarea lor au constatat că aceștia nu mai locuiau la adresele pe care le-au indicat parchetului și că noile lor adrese nu erau cunoscute de Serviciul de evidență a populației. La cererea tribunalului, Serviciul de evidență a populației a comunicat adresele G.S. și S.D., dar, ulterior citării, s-a dovedit că aceștia nu mai locuiau la adresele respective. S.D. a fost citat și la Direcția Generală a Penitenciarelor, dar citația a fost înapoiată tribunalului cu mențiunea că acesta nu era deținut. Tribunalul a dispus ca martorii să fie citați prin afișare la consiliul municipal.

26. La ședința din 23 iunie 2004, tribunalul a constatat că au fost întreprinse demersuri pentru găsirea martorilor G.S. și S.D., însă fără succes. Prin urmare, a decis să aplice art. 327 alin. (3) C. proc. pen. și să citească în fața tribunalului declarațiile date de aceștia în cursul urmăririi penale.

27. În cursul aceleiași ședințe, avocatul reclamantului a evidențiat că, la ședințele anterioare, nu i s-a permis să solicite prezentarea de probe în apărare. A solicitat tribunalului audierea a doi martori ai apărării, unul pentru a stabili situația de fapt și altul în circumstanțiere. De asemenea, a solicitat tribunalului să adauge ca probă la dosar o înregistrare realizată de un canal de televiziune.

28. Tribunalul a respins probele propuse de avocatul reclamantului, pe motiv că acestea nu au fost prezentate în etapa cercetării judiciare și că nu a fost hotărâtă nicio prelungire a termenului. La o nouă solicitare a reclamantului, acesta a acceptat să includă în dosar un înscris care descria personalitatea sa.

29. Prin hotărârea din 24 iunie 2004, tribunalul a condamnat reclamantul pentru deținere de droguri pentru consum propriu la o pedeapsă de trei ani de închisoare cu suspendare. În ceea ce privește acuzația de trafic de droguri, tribunalul a subliniat că singurele probe de la dosar care atestă eventuala implicare a persoanei în cauză în această infracțiune erau declarațiile date de G.S. și S.D., pe care le considera contradictorii. În această privință, tribunalul a subliniat că, în declarațiile sale, G.S. a prezentat faptele în mod diferit, astfel încât nu se putea stabili dacă interpelarea persoanei în cauză fusese organizată de G.S. în colaborare cu poliția sau dacă, într-adevăr, era vorba de o interpelare aleatorie. În plus, banii pe care G.S. spunea că i-a dat reclamantului pentru a-i procura droguri nu au fost găsiți asupra persoanei în cauză. De asemenea, tribunalul a evidențiat contradicțiile care existau între declarațiile făcute de S.D., care negase că îi cunoaște pe reclamant și pe G.S., ulterior recunoscând că era partenerul acesteia din urmă.

30. În cele din urmă, tribunalul a hotărât că, dat fiind că nu a putut interoga acești martori în vederea clarificării conținutului declarațiilor acestora, era necesar să le elimine și să pronunțe achitarea reclamantului de acuzația de trafic de droguri, în temeiul principiului *in dubio pro reo*.

31. Parchetul a introdus apel împotriva acestei hotărâri, susținând că, din probele instrumentate în cauză în cursul urmăririi penale, și anume declarațiile lui G.S. și S.D. și procesul-verbal privind interpelarea, reieșea că reclamantul era vinovat de trafic de droguri. Faptul că G.S. nu a putut fi interogată de tribunal nu constituia un motiv pentru a elimina din dosar declarațiile date de aceasta în cursul urmăririi penale. Acesta a subliniat că declarațiile lui G.S. coincideau cu declarațiile lui S.D. și cu procesul-verbal privind interpelarea.

32. Dezbaterile au avut loc la 20 septembrie 2004. Reclamantul a evidențiat în observațiile sale prezentate drept răspuns că nu exista nicio probă care să ateste că a săvârșit infracțiunea de trafic de droguri. Acesta a susținut că raționamentul tribunalului era corect, că declarațiile date de G.S. și S.D. au fost eliminate în mod întemeiat și că era necesar să se acorde prioritate prezumției de nevinovăție. Deși a fost reprezentat de un avocat ales de el, reclamantul nu a solicitat instrumentarea de probe.

33. Prin decizia din 29 septembrie 2004, Curtea de Apel București („curtea de apel”) a admis apelul parchetului și a condamnat reclamantul pentru trafic de droguri la zece ani de închisoare. După ce a reamintit necesitatea instrumentării directe a probelor în fața tribunalului, curtea de apel a precizat că tribunalul efectuase toate demersurile prevăzute de lege pentru a asigura participarea martorilor la proces. După ce a constatat imposibilitatea de a interoga martorii, tribunalul a procedat corect citind declarațiile date în cursul urmăririi penale. Totuși, în mod eronat, tribunalul nu și-a întemeiat hotărârea pe aceste declarații, deși legea îi permitea acest lucru. Curtea de apel s-a pronunțat după cum urmează:

„Din procesul-verbal privind interpelarea, semnat de denunțătoarea G.S., de martorul S.D. și de șapte membri ai unei patruli de jandarmerie, reiese că aceștia din urmă au fost informați de denunțătoare cu privire la faptul că aceasta trebuia să se întâlnească cu inculpatul [reclamantul] (...) pentru a cumpăra trei doze de heroină; inculpatul a fost identificat și supus unei percheziții corporale, în urma căreia au fost găsite asupra lui trei pliculețe de plastic ce conțineau o substanță de culoare gri.

Acest proces-verbal era coroborat de declarațiile martorului G.S., care precizează că era consumatoare de droguri, că s-a hotărât să nu mai consume droguri și, în consecință, să denunțe persoana care îi oferea doze de heroină. Martorul a indicat corect adresa inculpatului și numărul de doze pe care trebuia să le cumpere de la acesta.

Trei doze au fost găsite asupra inculpatului, adică exact cantitatea solicitată de martor.

Declarația martorului S.D., concubinul martorei [G.S.], (...) consemnată în materialul de urmărire penală, care nu era consumator de droguri, coroborează declarația lui G.S. și procesul-verbal privind interpelarea; acesta declară că martorul [G.S.] consuma trei-patru doze pe zi.

Inculpatul a încercat să formuleze o apărare care nu este coroborată cu nicio altă probă de la dosar. În declarațiile sale, acesta face referire la persoane a căror identificare nu a fost posibilă, „R.” sau „fiul lui R.”, persoane care ar fi putut confirma acuzațiile sale în cazul în care aceste acuzații erau reale.

Faptul că martorul S.D. a făcut o declarație din care reiese că a fost martor asistent, care nu era la fel de completă ca prima declarație, nu este de natură să susțină concluzia că există îndoieli în ceea ce privește săvârșirea infracțiunii de care este acuzat inculpatul. Ulterior, în declarațiile sale, probabil în scopul de a intimida martorii, inculpatul pretinde, fără să susțină în vreun fel această afirmație, că martorul (G.S.) era „prostituată” și că S.D. era proxenetul acesteia.

În concluzie, instanța de apel reține că există elemente constitutive ale infracțiunii de trafic de droguri cu risc ridicat, pedepsită de art. 2 alin. (1) și (2) din Legea nr. 143/2000, prin oferirea ilegală de către Sică Auraș a trei doze de heroină către denunțătoarea G.S. (...).

34. Reclamantul a formulat recurs. În motivele de recurs pe care le-a prezentat oral în fața Înaltei Curți de Casație și Justiție („Înalta Curte”), reclamantul a susținut că, în decizia sa din 29 septembrie 2004, curtea de apel a comis o eroare gravă în stabilirea faptelor și a stabilit ilegal vinovăția sa. În subsidiar, acesta a solicitat diminuarea pedepsei aplicate. Avocatul numit din oficiu pentru a-l reprezenta pe reclamant a solicitat Înaltei Curți să caseze hotărârea pronunțată în apel și să mențină hotărârea pronunțată în primă instanță, ca fiind legală și întemeiată.

35. Prin decizia definitivă din 1 martie 2005, Înalta Curte a admis recursul reclamantului în ceea ce privește capătul de cerere referitor la diminuarea pedepsei impuse. După ce a subliniat că săvârșirea de către reclamant a infracțiunii de trafic de droguri reieșea din procesul-verbal privind interpelarea și din declarațiile martorilor G.S. și S.D., Înalta Curte l-a condamnat la o pedeapsă de opt ani de închisoare cu executare. Înalta Curte s-a pronunțat astfel:

„(...) în etapa cercetării judecătorești, jucând un rol activ, tribunalul, după ce a luat măsuri pentru interogarea martorilor G.S. și S.D., a dispus citirea declarațiilor anterioare ale acestora, în aplicarea art. 327 alin. (3) C, proc. pen.

Din ansamblul probelor administrate, și anume procesul-verbal privind interpelarea, semnat de cei doi martori și de șapte jandarmi, reiese că, în urma denunțării de către G.S., care trebuia să se întâlnească cu inculpatul (...) pentru a cumpăra trei doze de heroină, acesta din urmă a fost reperat și, în urma percheziției acestuia, au fost găsite asupra lui trei doze ce conțineau o substanță de culoare gri.

Actul [procesul-verbal] coroborează declarația martorului G.S., care a precizat în mod constant adresa, numele inculpatului, numărul dozelor pe care trebuia să le cumpere, același număr de doze găsite asupra inculpatului.

La rândul său, martorul S.D., care nu consumă droguri, a declarat că prietena lui, G.S., consuma trei-patru doze de droguri pe zi.

Trebuie subliniat că acuzațiile reclamantului, conform cărora primise drogurile de la „R.” sau de la „fiul lui R.”, nu sunt coroborate cu nicio altă probă, având în vedere că acesta nu a prezentat nicio informație concretă care ar fi putut conduce la identificarea persoanei indicate.

Prin urmare, în mod întemeiat, instanța de apel a stabilit faptele și vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii (...).”

36. Reclamantul a formulat o cerere de revizuire împotriva acestei hotărâri, care a fost respinsă ca inadmisibilă, pe motiv că nu existau elemente noi care să justifice redeschiderea procedurii.

37. Ca urmare a condamnării sale penale, reclamantul a fost închis, ispășindu-și pedeapsa până la 6 februarie 2010, dată la care a fost eliberat condiționat.

D. Evoluția ulterioară a cauzei

38. La 17 decembrie 2007, reclamantul a sesizat Poliția Giurgiu cu o plângere împotriva lui S.D. pentru măturie mincinoasă. Interogat de poliție, reclamantul a declarat că era deținut la Penitenciarul Giurgiu, unde era deținut și S.D. Acesta din urmă i-a trimis două scrisori în care își cerea scuze pentru declarațiile mincinoase pe care a trebuit să le facă în favoarea lui G.S. în cadrul procedurii penale inițiate împotriva reclamantului. De asemenea, reclamantul a solicitat poliției să îi furnizeze copii ale declarațiilor date de S.D. în cursul procedurii penale.

39. Într-o scrisoare nedată, poliția i-a răspuns reclamantului că ar fi trebuit să solicite confruntarea sa cu S.D. în cadrul procedurii penale inițiate împotriva acestuia sau să dovedească faptul că S.D. a dat o declarație falsă. De asemenea, poliția a remarcat că, din rechizitoriu și din hotărârea din 23 iunie 2004 a Tribunalului București, reieșea faptul că reclamantul a fost condamnat și pe baza altor probe în afară de declarația lui S.D. În ceea ce privește cererea reclamantului de a obține copii ale declarațiilor date de S.D., poliția l-a sfătuit să depună o cerere la Tribunalul București.

II. Dreptul intern relevant

40. Articolele relevante din Codul de procedură penală, în vigoare la momentul faptelor, sunt redactate după cum urmează:

Art. 327 alin. (3)

„Dacă ascultarea vreunuia dintre martori nu mai este posibilă, instanța dispune citirea depoziției date de acesta în cursul urmăririi penale și va ține seama de ea la judecarea cauzei.”

Art. 329 alin. (3)

„Dacă în cursul cercetării judecătorești administrarea unei probe anterior admisă apare inutilă, instanța, după ce ascultă procurorul și părțile, poate dispune ca această probă să nu mai fie administrată.”

ÎN DREPT

I. Cu privire la pretinsa încălcare a art. 6 § 1 și 3 d) din Convenție

41. Invocând art. 6 din Convenție, reclamantul se plânge că a fost condamnat pentru trafic de droguri, fără să fi avut posibilitatea de a interoga martorii acușării.

42. Dispozițiile relevante ale art. 6 § 1 și § 3 d) din Convenție sunt redactate astfel:

„1. Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî [...] asupra temeiniciei oricărei acușării în materie penală îndreptate împotriva sa. (...)

3. Orice acuzat are, în special, dreptul:

(...)

d. să întrebe sau să solicite audierea martorilor acușării și să obțină citarea și audierea martorilor apărării în aceleași condiții ca și martorii acușării.”

A. Cu privire la admisibilitate

43. Guvernul invocă inadmisibilitatea acestui capăt de cerere ca urmare a neepuizării căilor de atac interne. În această privință, precizează că reclamantul nu a solicitat curții de apel să întreprindă noi demersuri pentru a găsi martorii și nu a solicitat administrarea probelor apărării. De asemenea, persoana în cauză nu a invocat în fața Înaltei Curți faptul că martorii acușării nu au fost interogați de către completul de judecată în ședință publică. În cursul urmăririi penale, reclamantul ar fi putut să formuleze o plângere adresată procurorului și să solicite instrumentarea de probe sau confruntarea cu martorii.

44. Guvernul precizează, de asemenea, că reclamantul ar fi putut să depună plângeri penale împotriva martorilor pentru mărturie mincinoasă. Presupunând că aceste plângeri ar fi condus la condamnarea penală a martorilor, reclamantul ar fi putut solicita ulterior revizuirea hotărârii definitive din 1 martie 2005, prin care a fost condamnat pentru trafic de droguri.

45. Reclamantul consideră că a epuizat căile de atac interne și susține că, în dreptul intern, cererea de revizuire este o cale de atac extraordinară, pe care nu era obligat să o epuizeze.

46. Curtea reamintește că, în temeiul art. 35 § 1 din Convenție, nu poate fi sesizată decât după ce au fost epuizate căile de atac interne. Este necesar ca fiecare reclamant să fi oferit instanțelor interne ocazia pe care art. 35 § 1 o acordă în principiu statelor contractante, și anume de a evita sau de a repara încălcările pretinse împotriva sa. Astfel, capătul de cerere cu care este sesizată Curtea trebuie să fie formulat, cel puțin în esență, întâi în fața instanțelor naționale corespunzătoare [*Ben Salah Adraqui și Dhaima împotriva Spaniei* (dec.), nr. 45023/98, CEDO 2000-IV, și *Merger și Cros împotriva Franței* (dec.), nr. 68864/01, 11 martie 2004].

47. Curtea subliniază că este necesar ca această regulă să fie aplicată cu o anumită flexibilitate și fără un formalism excesiv, dat fiind contextul protecției drepturilor omului (*Akdivar și alții împotriva Turciei*, 16 septembrie 1996, pct. 69, *Culegere de hotărâri și decizii* 1996-IV). Astfel, căile de atac interne sunt epuizate în cazul unui recurs formulat foarte sumar, pe fondul căruia s-a pronunțat instanța, chiar și pe scurt [*Verein gegen Tierfabriken Schweiz (VgT) împotriva Elveției* (nr. 2) (MC), nr. 32772/02, pct. 43-45, CEDO 2009].

48. În speță, Tribunalul București a achitat reclamantul de acușarea de trafic de droguri, după ce a eliminat din dosar declarațiile martorilor G.S. și S.D., ținând seama de imposibilitatea de a interoga acești martori ai acușării.

49. În apel și în recurs, instanțele naționale au trebuit să examineze legalitatea luării în considerare a declarațiilor martorilor care nu au putut fi interogați de reclamant. În fiecare etapă procesuală, reclamantul a solicitat ca aceste declarații să nu fie luate în considerare. În recurs, reclamantul nu și-a prezentat motivele în scris. Totuși, chiar în temeiul hotărârii din 1 martie 2005 a Înaltei Curți, acesta s-a plâns de „stabilirea ilegală a vinovăției sale” în ceea ce privește acușarea de trafic de droguri și a solicitat menținerea hotărârii pronunțate în primă instanță. În plus, Înalta Curte nu s-a limitat la

considerente de formă, ci a examinat aspectul referitor la imposibilitatea de audiere a martorilor G.S. și S.D. În fapt, Înalta Curte a verificat demersurile pe care instanțele inferioare le-au întreprins pentru localizarea martorilor și a considerat că tribunalul a procedat corect citind în ședință publică declarațiile date de aceștia în cursul urmăririi penale. Or, acest aspect vizează în special capătul de cerere formulat în prezent de reclamant în fața Curții.

50. Pe scurt, reclamantul a oferit instanțelor române ocazia de a evita sau de a remedia încălcarea pretinsă (*Saidi împotriva Franței*, nr. 14647/89, 20 septembrie 1993). Prin urmare, este necesar să se respingă excepția Guvernului.

51. Curtea constată că acest capăt de cerere nu este în mod vădit nefondat în sensul art. 35 § 3 lit. a) din Convenție. În plus, Curtea subliniază că acesta nu prezintă niciun alt motiv de inadmisibilitate. Prin urmare, este necesar să fie declarat admisibil.

B. Cu privire la fond

1. Argumentele părților

52. Reclamantul se plânge că a fost condamnat pe baza declarațiilor martorilor G.S. și S.D., date în cursul urmăririi penale, și că nu a avut niciodată posibilitatea de a-i interoga. Subliniază că aceste declarații constituie probe decisive, dacă nu chiar singurele probe, care au stat la baza condamnării sale pentru trafic de droguri. De asemenea, prezintă bănuielile sale cu privire la existența anumitor legături între acești martori și agenții de poliție și își exprimă teama că a fost victima unei provocări din partea polițiștilor.

53. Guvernul precizează că Tribunalul București a efectuat, fără succes, toate demersurile pe care le avea la dispoziție pentru a asigura prezența martorilor G.S. și S.D. la ședință. Citând motivarea hotărârii pronunțate de curtea de apel și făcând trimitere la motivarea prezentată de Înalta Curte în hotărârea sa din 1 martie 2005, acesta consideră că instanțele respective au motivat în mod corespunzător decizia de condamnare a reclamantului. De asemenea, apreciază că principiile contradictorialității și egalității armelor au fost respectate în speță.

54. Guvernul apreciază că, în speță, au fost respectate principiile stabilite în jurisprudența Curții cu privire la utilizarea declarațiilor martorilor pe care inculpatul nu le-a putut contesta la momentul în care au fost făcute. În această privință, menționează că, în cursul cercetării penale, reclamantul a fost asistat de un avocat numit din oficiu și că nu a dorit să beneficieze de un avocat ales de el. Reclamantul a fost interogat de procuror și, cu această ocazie, nici el și nici avocatul nu au formulat o plângere cu privire la declarațiile date de martori imediat după interpelarea lor. Nu a susținut nici că a fost victima unui abuz din partea anchetatorilor și nu i-a acuzat pe G.S. și S.D. de mărturie mincinoasă. Ulterior, la prezentarea materialului de urmărire penală, reclamantul s-a limitat la a nega acuzația de trafic de droguri, fără să propună probe în sprijinul versiunii sale cu privire la fapte.

55. Guvernul subliniază că, în cursul etapei judiciare în fața celor trei instanțe naționale, au fost respectate pe deplin drepturile reclamantului garantate de art. 6 din Convenție. Tribunalul București a efectuat demersuri pentru a permite interogatoriul direct al martorilor G.S. și S.D. În fața instanțelor de apel și recurs, reclamantul nu a solicitat instanțelor naționale să ia măsuri suplimentare pentru a interoga direct martorii în cauză și nu a ridicat problema necesității de a administra noi probe.

2. Motivarea Curții

56. Curtea reamintește mai întâi că nu are sarcina de a acționa asemenea unei instanțe de gradul patru de jurisdicție, de a aprecia legalitatea probelor în temeiul dreptului intern al statelor părți la Convenție și de a se pronunța cu privire la vinovăția reclamantilor. În fapt, deși Convenția garantează la art. 6 dreptul la un proces echitabil, aceasta nu reglementează și admisibilitatea probelor ca atare, aspect reglementat în primul rând de dreptul intern [a se vedea, între multe altele, *Gäfgen împotriva Germaniei* (MC), nr. 22978/05, pct. 162, CEDO 2010].

57. Pentru a stabili dacă procedura a fost echitabilă, Curtea ia în considerare procedura în ansamblul său și verifică respectarea nu numai a dreptului la apărare, ci și a interesului public și al victimelor ca autorii infracțiunii să fie cercetați corespunzător și, dacă este necesar, respectarea drepturilor martorilor. În special art. 6 § 3 lit. d) consacră principiul conform căruia, înainte ca un acuzat să poată fi declarat vinovat, toate probele acuzării trebuie să fie prezentate în principiu în fața acestuia în ședință publică, în vederea unei dezbateri contradictorii. Principiul în cauză nu se aplică fără excepții, acestea putând fi acceptate doar sub rezerva dreptului la apărare; ca regulă generală, acestea impun să i se ofere acuzatului o posibilitate adecvată și suficientă de a contesta mărturiile acuzării și de a-i interoga pe autorii acestora, la momentul depozitării acestora sau ulterior (a se vedea *Lucă împotriva Italiei*, nr. 33354/96, pct. 39, CEDO 2001-II și *Solakov împotriva „Fostei Republici Iugoslave a Macedoniei”*, nr. 47023/99, pct. 57, CEDO 2001-X).

58. Curtea a precizat, în cauza *Al-Khawaja și Tahery împotriva Regatului Unit* [(MC), nr. 26766/05 și 22228/06, CEDO 2011], criteriile de apreciere a capetelor de cerere formulate în temeiul art. 6 § 3 lit. d) din Convenție în ceea ce privește absența martorilor la ședință. Aceasta a considerat că era necesar ca acest tip de capete de cerere să fie supuse unei examinări ținând seama de trei criterii. 59. În primul rând, Curtea trebuie să verifice dacă imposibilitatea apărării de a interoga sau de a obține interogarea unui martor al acuzației este justificată de un motiv serios. În continuare, în cazul în care absența interogării martorilor este justificată de un motiv serios, depozițiile martorilor absenți nu trebuie să constituie, în principiu, unica probă a acuzației sau proba decisivă. Cu toate acestea, admiterea cu titlu de probă a depoziției unui martor pe care apărarea nu a avut ocazia să îl interogheze și care constituie unica probă sau proba decisivă a acuzației nu implică automat încălcarea art. 6 § 1 din Convenție: procedura poate fi considerată echitabilă în ansamblul său în cazul în care există elemente care compensează suficient inconvenientele privind admiterea unei astfel de probe, pentru a permite o apreciere corectă și echitabilă a fiabilității acesteia (*Al-Khawaja și Tahery*, citată anterior, pct. 146-147).

60. Prin urmare, Curtea trebuie să verifice dacă aceste trei condiții au fost respectate în speță.

a) Imposibilitatea apărării de a-i interoga pe G.S. și S.D. era justificată de un motiv serios?

61. Curtea observă, în primul rând, că declarațiile în litigiu au fost obținute de parchet în ziua următoare faptelor în litigiu. La momentul procesului, curtea de apel a menționat că era posibil ca declarațiile reclamantului să aibă ca scop intimidarea martorilor (supra, pct. 33). Cu toate acestea, având în vedere că instanțele naționale nu s-au bazat pe temerile pe care le-ar fi putut avea G.S. și S.D. pentru a-i scuti de prezentarea la ședință, Curtea nu consideră necesar să examineze dacă absența lor se datora efectiv fricii. În speță, justificarea prezentată de instanțele naționale și de Guvern constă în imposibilitatea de a localiza acești martori.

62. Curtea reamintește că imposibilitatea localizării unui martor poate constitui, în anumite condiții, un fapt justificativ care autorizează admiterea depozițiilor sale în proces, chiar dacă apărarea nu a putut să îl interogheze în niciun stadiu al procedurii (*Rachdad împotriva Franței*, nr. 71846/01, pct. 24, 13 noiembrie 2003, și *Zentar împotriva Franței*, nr. 17902/02, pct. 26, 13 aprilie 2006). Totuși, pentru ca această justificare să fie valabilă, autoritățile trebuie să adopte măsuri pozitive pentru a-i permite acuzatului să interogheze sau să obțină interogarea martorilor acuzației; acestea trebuie în special să caute activ acești martori (*Rachdad*, citată anterior, pct. 24).

63. În prezenta cauză, Curtea observă că Tribunalul București s-a implicat activ, cu ajutorul poliției, în aducerea în instanță a martorilor G.S. și S.D. (supra, pct. 25). I-a convocat să participe la ședință de mai multe ori și la adrese diferite, prin emiterea de mandate de aducere împotriva lor; a formulat cereri la Serviciul de evidență a populației și Direcția Generală a Penitenciarelor și, în cele din urmă, i-a citat prin afișare la consiliul municipal. Abia după ce aceste tentative au eșuat, tribunalul a autorizat citirea depozițiilor martorilor G.S. și S.D., obținute în cursul urmăririi penale. De altfel, curtea de apel și Înalta Curte au remarcat în hotărârile lor că Tribunalul București a apelat la toate mijloacele prevăzute la nivel intern pentru a asigura prezența acestor martori la ședință.

64. Curtea apreciază că, în speță, autoritățile interne nu și-au încălcat obligația pozitivă de a face tot ce se putea aștepta în mod rezonabil de la acestea pentru a garanta apărării posibilitatea de a-i interoga pe G.S. și S.D. (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Mild și Virtanen împotriva Finlandei*, nr. 39481/98 și 40227/98, pct. 45-47, 26 iulie 2005, și *Pello împotriva Estoniei*, nr. 11423/03, pct. 34-35, 12 aprilie 2007). Aceasta consideră că, în consecință, circumstanțele speței permit să se concluzioneze că absența martorilor G.S. și S.D. de la ședință și, prin urmare, citirea depozițiilor acestora obținute înainte de proces erau justificate de un motiv serios.

b) Care a fost importanța depozițiilor lui G.S. și S.D. pentru condamnarea reclamantului?

65. În continuare, Curtea trebuie să stabilească importanța pe care au avut-o depozițiile în litigiu în verdictul cu privire la vinovăția reclamantului și, în special, să examineze dacă aceste depoziții constituiau proba unică sau decisivă (*Al-Khawaja și Tahery*, citată anterior, pct. 131). În această privință, nu este suficient să se țină seama de ansamblul probelor examinate de instanțe, trebuie să se analizeze care sunt probele pe care se bazează efectiv condamnarea și, prin urmare, care sunt diversele elemente constitutive ale infracțiunii pentru care a fost condamnat acuzatul și ale răspunderii sale penale (*Tseber împotriva Republicii Ceha*, nr. 46203/08, pct. 54, 22 noiembrie 2012).

66. În prezenta cauză, Curtea constată că instanțele naționale au ținut seama de mai multe elemente de probă la condamnarea reclamantului pentru trafic de droguri, și anume procesul-verbal privind interpelarea și declarațiile date de G.S. și S.D. Cu toate acestea, este necesar să se observe că elementele constitutive ale infracțiunii de trafic de droguri din versiunea sa privind „oferta” și identificarea reclamantului ca fiind autorul acesteia au fost stabilite în speță doar pe baza depoziției lui G.S., care a fost, de altfel, denunțătoarea reclamantului (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Vidgen împotriva Țărilor de Jos*, nr. 29353/06, pct. 46, 10 iulie 2012). Procesul-verbal privind interpelarea

conține denunțul și declarația făcute de G.S. înainte de a menționa interpelarea reclamantului. În aceste circumstanțe, Curtea apreciază că depozițiile făcute de G.S. constituiau probe decisive și că procesul-verbal privind interpelarea și declarația dată de S.D. nu făceau decât să sprijine declarațiile martorului pe care persoana în cauză nu l-a putut interoga (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Hümmer împotriva Germaniei*, nr. 26171/07, pct. 44 și 49, 19 iulie 2012).

67. Așadar, Curtea trebuie să verifice dacă autoritățile interne au adoptat măsuri suficiente pentru a contrabalansa dificultățile cauzate apărării.

c) Au existat garanții procedurale suficiente pentru a contrabalansa inconvenientele cauzate de admiterea depozițiilor date de G.S.?

68. Trebuie reamintit faptul că, în fiecare cauză în care se pune problema echității procedurii în raport cu o depoziție a unui martor absent, trebuie să se stabilească, printr-o examinare cât mai riguroasă, dacă există elemente care pot să compenseze suficient dificultățile cauzate apărării prin admiterea acestei depoziții, în special garanții procedurale solide, care permit o apreciere corectă și echitabilă a fiabilității unei astfel de probe. Examinarea acestei chestiuni permite să se verifice dacă depoziția martorului absent este suficient de fiabilă, ținând seama de importanța acesteia în cauză (*Al-Khawaja și Tahery*, citată anterior, pct. 147 și 161).

69. Curtea observă, în acest context, că dreptul de a interoga sau de a solicita interogarea martorilor acuzării constituie o garanție a dreptului la echitatea procedurii, în măsura în care acesta nu numai că vizează egalitatea armelor între acuzare și apărare, ci oferă apărării și sistemului judiciar un instrument esențial de verificare a credibilității și a fiabilității depozițiilor incriminatoare și, astfel, a temeiniciei acuzațiilor (*Tseber*, citată anterior, pct. 59).

70. În prezenta cauză, G.S. a fost audiată de poliție și ulterior de parchet în cursul urmăririi penale, dar nu s-a prezentat niciodată în fața instanței. Așadar, nici tribunalul, nici reclamantul nu au putut să observe în timpul interogatoriului pentru a aprecia credibilitatea și fiabilitatea depoziției sale.

71. Curtea a hotărât deja că posibilitatea oferită reclamantului de a contesta depoziția acuzării, prin prezentarea de probe sau solicitarea citării unor martori, nu putea compensa obstacolele cu care s-a confruntat apărarea, deoarece reclamantul nu a fost în măsură să conteste onestitatea și fiabilitatea martorului, prin intermediul unui contra-interogatoriu (*Al-Khawaja și Tahery*, citată anterior, pct. 161-163; a se vedea, de asemenea, *Trampevski împotriva „Fostei Republici Iugoslave a Macedoniei”*, nr. 4570/07, pct. 49, 10 iulie 2012); în această privință, absența altor probe care să coroboreze pe deplin depoziția în litigiu are o anumită importanță (*Al-Khawaja și Tahery*, citată anterior, pct. 165).

72. Curtea observă că Guvernul menționează că reclamantul ar fi putut să conteste depozițiile martorilor acuzării în etapa urmăririi penale și să solicite o confruntare. Cu toate acestea, Curtea subliniază că nu i se poate reproșa reclamantului faptul că nu a solicitat organelor de urmărire penală să efectueze acte de anchetă cu privire la care acesta se putea aștepta în mod legitim să fie realizate în fața unei instanțe, în cursul unui proces contradictoriu. În plus, conform dosarului, reclamantului i s-a furnizat o copie a rechizitoriului și, prin urmare, a luat cunoștință de probele acuzării care au fost reținute atunci când cauza era deja pendinte în fața Tribunalului București (supra, pct. 22).

73. În ceea ce privește posibilitatea pe care o avea reclamantul de a contesta depoziția dată de G.S., Curtea subliniază că, în măsura în care acesta cunoștea identitatea martorului, putea să îi conteste credibilitatea chiar și în absența sa, deși această posibilitate era mai redusă decât în cadrul unei confruntări directe (*Tseber*, citată anterior, pct. 63). Astfel, deși reclamantul a admis că este consumator de droguri, a negat mereu acuzația de trafic de droguri. A susținut în fața instanțelor naționale că G.S. îl acuzase deoarece dorea să îl apere de poliție pe prietenul său R. De asemenea, a precizat în declarațiile sale că o auzise pe G.S. vorbind cu membrii patrului de poliție și credea că G.S. colabora cu poliția.

74. Curtea constată că în conformitate cu declarația lui G.S., aceasta îl denunțase pe reclamant la poliție și încercase să ajute autoritățile să organizeze un flagrant în ceea ce îl privește, dar această operațiune nu a reușit (supra, pct. 18). Chiar din declarația lui G.S. reiese că, în ziua interpelării reclamantului, aceasta i-a cerut să îi procure droguri și ulterior s-a hotărât să îl denunțe. Aceste afirmații sugerează că G.S. dorea să provoace infracțiunea (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Vanyan împotriva Rusiei*, nr. 53203/99, pct. 45-50, 15 decembrie 2005). De altfel, nu este exclus ca arestarea persoanei în cauză să nu fi avut loc în momentul respectiv dacă G.S. nu ar fi sesizat poliția. Or, Curtea observă că instanțele naționale care au condamnat reclamantul nu au examinat deloc incidența acțiunilor lui G.S. în cauză și nici nu au clarificat cadrul legal în care aceasta a acționat [a se vedea, *mutatis mutandis*, *Ramanauskas împotriva Lituaniei* (MC), nr.74420/01, pct. 61, CEDO 2008]. **75.** În plus, instanțele naționale au apreciat fiabilitatea depoziției date de G.S. comparând-o cu declarația făcută de S.D. și cu procesul-verbal privind interpelarea. Or, Curtea observă că S.D. nu a fost interogat niciodată de instanță și că declarațiile date de acesta în fața poliției și parchetului nu erau concordante. De altfel, acest lucru a fost remarcat și de Tribunalul București în primă instanță. Deși procesul-verbal privind interpelarea a fost semnat de G.S. și S.D., nu a fost făcută nicio precizare cu

privire la absența semnăturii reclamantului pe acest document. Având în vedere că reclamantul contestă însuși conținutul procesului-verbal privind interpelarea, instanțele interne ar fi putut să audieze cei șapte agenți de poliție care au semnat acest proces-verbal, ținând cont că declarațiile acestora ar fi putut să clarifice faptele și să susțină credibilitatea declarațiilor date de G.S. și S.D.

76. Guvernul afirmă că reclamantul avea posibilitatea, pe parcursul întregii proceduri, de a propune examinarea unor probe suplimentare, ceea ce nu a făcut. În special, în hotărârile judecătorești pronunțate în speță, reclamantului i s-a reproșat că nu a furnizat elemente suficiente legate de R., astfel încât acesta să poată fi interogat. Cu toate acestea, Curtea observă că, în conformitate cu faptele descrise de instanțele interne, R. nu era martor direct al înțelegerii care exista între G.S. și reclamant cu privire la furnizarea de droguri. Or, aceasta a hotărât deja că, în absența altor elemente de probă suficient de solide încât să confirme dincolo de orice îndoială rezonabilă fiabilitatea declarației unui martor-cheie, pe care apărarea nu l-a putut interoga în nicio etapă a procedurii, contestația indirectă prezintă doar un interes limitat în ceea ce privește acuzațiile unui astfel de martor (a se vedea, *a contrario*, *Al-Khawaja și Tahery*, citată anterior, pct. 156). Din dosar nu reiese nici faptul că autoritățile au făcut demersuri pentru a obține alte probe ce ar fi putut să le ajute să își formeze o părere cu privire la fiabilitatea depoziției lui G.S., ori să găsească alți martori care să o poată confirma sau infirma (*Tseber*, citată anterior, pct. 68). În această privință, autoritățile ar fi putut, încă de la interogarea lui G.S. de către parchet, să încerce să verifice piste pe care aceasta din urmă le oferea în declarația sa, de exemplu, referirea la F.P. și la alte persoane cărora reclamantul le-ar fi furnizat droguri (supra, pct. 18).

77. Ținând seama de elementele anterioare, Curtea apreciază că, în absența altor probe solide în dosar, care să poată corobora depoziția lui G.S., caracterul decisiv al acesteia conduce la concluzia că instanțele nu au putut aprecia corect și echitabil fiabilitatea acestei probe. Curtea consideră că dreptul la apărare al reclamantului a suferit astfel o limitare incompatibilă cu cerințele unui proces echitabil. Prin urmare, a fost încălcat art. 6 § 1 din Convenție coroborat cu art. 6 § 3 lit. d).

II. Cu privire la celelalte încălcări pretinse

78. Tot în temeiul art. 6 din Convenție, reclamantul se plânge de rezultatul procedurii penale împotriva sa și de refuzul instanțelor naționale de a instrumenta probe ale apărării. Ținând seama de concluzia de mai sus, la care a ajuns în temeiul art. 6 § 1 și art. 6 § 3 lit. d) din Convenție, Curtea apreciază că nu este necesar să examineze nici admisibilitatea, nici temeinicia celorlalte capete de cerere prezentate de reclamant din perspectiva art. 6 din Convenție.

III. Cu privire la aplicarea art. 41 din Convenție

79. Art. 41 din Convenție prevede:

„Dacă Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a protocoalelor sale și dacă dreptul intern al înaltei părți contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă.”

A. Prejudiciu

80. Reclamantul solicită 10 000 de euro (EUR) pentru prejudiciul moral suferit.

81. Guvernul consideră că această sumă este excesivă și precizează că art. 408¹ C. proc. pen. permite revizuirea unui proces pe plan intern în cazul în care Curtea constată încălcarea drepturilor și a libertăților fundamentale ale unui reclamant.

82. Curtea consideră că reclamantul a suferit un prejudiciu moral, având în vedere încălcarea constatată la art. 6 § 1 și art. 6 § 3 lit. d) din Convenție, și că este necesar să îi acorde 2 500 EUR cu titlu de prejudiciu moral.

B. Cheltuieli de judecată

83. Reclamantul nu solicită rambursarea cheltuielilor de judecată.

C. Dobânzi moratorii

84. Curtea consideră necesar ca rata dobânzilor moratorii să se întemeieze pe rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de Banca Centrală Europeană, majorată cu trei puncte procentuale.

Pentru aceste motive,

în unanimitate,

CURTEA,

1. declară cererea admisibilă în ceea ce privește capătul de cerere întemeiat pe art. 6 § 1 și art. 6 § 3 lit. d) din Convenție;
2. hotărăște că a fost încălcat art. 6 § 1 și art. 6 § 3 lit. d) din Convenție;
3. hotărăște că nu este necesar să se examineze admisibilitatea și temeinicia celorlalte capete de cerere;
4. hotărăște
  - a) că statul pârât trebuie să îi plătească reclamantului, în termen de trei luni de la data rămânerii definitive a hotărârii, în conformitate cu art. 44 § 2 din Convenție, suma de 2 500 EUR (două mii cinci sute de euro), plus orice sumă ce poate fi datorată cu titlu de impozit, cu titlu de prejudiciu moral, care va fi convertită în moneda statului pârât, la rata de schimb aplicabilă la data plății;
  - b) că, de la expirarea termenului menționat și până la efectuarea plății, această sumă trebuie majorată cu o dobândă simplă, la o rată egală cu rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de Banca Centrală Europeană, aplicabilă pe parcursul acestei perioade și majorată cu trei puncte procentuale;
5. respinge cererea de acordare a unei reparații echitabile pentru celelalte capete de cerere.

Redactată în limba franceză, apoi comunicată în scris la 9 iulie 2013, în conformitate cu art. 77 § 2 și 3 din Regulament.

PREȘEDINTE,
JOSEP CASADEVALL

Grefier,
Santiago Quesada